

κοστή πρώτη Απριλίου — τότε ήμουν υπάλληλος του υπουργείου Εσωτερικών — εγώ για να αποφύγω πήγα και έκανα εγχείριση σκωληκοειδίτιδας, χωρίς να έχω. Δεν ήταν εύκολο. Με χειρουργήσε, θυμάμαι, ο Γιάννης Παπαδόπουλος, που ήταν στην αντιστασιακή ομάδα της χούντας. Εμείς τα ζήσαμε αυτά, τα περάσαμε στα βιβλία μας. Ύστερα, άλλαξαν τα πράγματα. Όμως, μια και πήγατε τόσο παλιά, ας θυμηθούμε πως εγώ υπήρξα επί σειρά ετών συνεργάτης της ΕΡΤ, του Ραδιοφώνου. Τότε το Ραδιόφωνο της ΕΡΤ κυριαρχούσε στη ζωή μας, κι εγώ έκανα συνεργασίες που τις θυμούνται έως σήμερα οι άνθρωποι και μου το λένε, όπως το «Γράμμα στο γιο μου κι ένα άστρο», όπως «Νύχτες του φεγγαριού», «Σπίτι μου της Μικρασίας», «Περπατώ και ονειρεύομαι». Ήταν τότε ο Ιάκωβος Καμπανέλης διευθυντής και το Ραδιόφωνο της ΕΡΤ ανθούσε.

► Σε όλα σχεδόν τα μυθιστορήματά σας υπάρχει το υπερφυσικό στοιχείο, το υπερρεαλιστικό. Στη «Λάμπα θυέλλης», στην «Εκτη Σφραγίδα» και τώρα στο καινούργιο σας μυθιστόρημα που έχει τίτλο «Ο Άγγελος της Στάχτης» και είναι το ταξίδι της ψυχής στον Άδη. Γιατί σας έλκει τόσο η μεταφυσική;

Πιστεύω πως αυτό που φαίνεται, το ορατό, είναι μόνο η πάνω άκρη των πραγμάτων. Η αλήθεια είναι αθέατη, σκεπασμένη την καταχνιά. Με γοητεύει το αόρατο, το αφανέρωτο. Αυτό το μυστηριώδες που κείται στο βάθος της ψυχής και που κομματάκι κομματάκι ανοίγουμε δρόμο να το φτάσουμε. Τούτο το καινούργιο μυθιστόρημά μου είναι ένα μεταφυσικό ταξίδι, ο δρόμος που πετάει τις ομίχλες από πάνω του να φτάσει στην ψυχή.

► Και γιατί «Άγγελος της Στάχτης»;

Είναι το ταξίδι της ψυχής στον Άδη. Ο «Άγγελος της Στάχτης» είναι ένα μυθιστόρημα που αγάπησα όσο κανένα άλλο. Αγάπησα τον ήρωά μου, ένα σαγηνευτικό πλάσμα χιλίων χρόνων που αθώς περιπλανιέται ανάμεσα στο χρόνο

και στην αιωνιότητα, όσπου να γίνει άγγελος, ο Λυπημένος Άγγελος της Στάχτης.

► Ποιο είναι το θέμα του;

Συνεχίζει το τραγούδι του νεκρού αδελφού, όμως πάει πιο πέρα, δημιουργεί έναν καινούργιο μύθο που ανιχνεύει το Άδυτο της ψυχής στο μακρύ ταξίδι της στον Άδη. Το κεντρικό πρόσωπο είναι ένας νέος άνδρας χιλίων χρόνων, ένας σύγχρονος Ορφείας που θα επιχειρήσει μια νέα Κάθοδο

ευφύιας του που θα τον οδηγήσει σε μια αρχετυπική αυτογνωσία. Με άλλα λόγια, το μυθιστόρημα είναι μια ποιητική γεωγραφία του Άδη μετατοπισμένη στο τοπίο των ζωντανών. Ε, αυτό ήθελα να δώσω.

Στο κάτω κάτω, τι είναι ο χώρος των νεκρών; Λέω, δίπλα μας είναι. Σε μιαν απόσταση των χαμένων μας διαστάσεων. Έρχεται στα όνειρά μας. Πώς έρχεται αν δεν υπάρχει; Ο Ηράκλειτος λέει: «Ζων δε άπτεται

αιώνας της προϋπαρξιακής διαδρομής της. Λέει η Ουίννυ του Μπέκετ: «Αυτή η φωνή ανεβαίνει από αβύσσους...» Και σε άλλο σημείο: «Αναρωτιέμαι αν αυτό το μυαλό δεν έχει κιόλας περιπλανηθεί μέσα στην ατέλειωτη νύχτα της αβύσσου...»

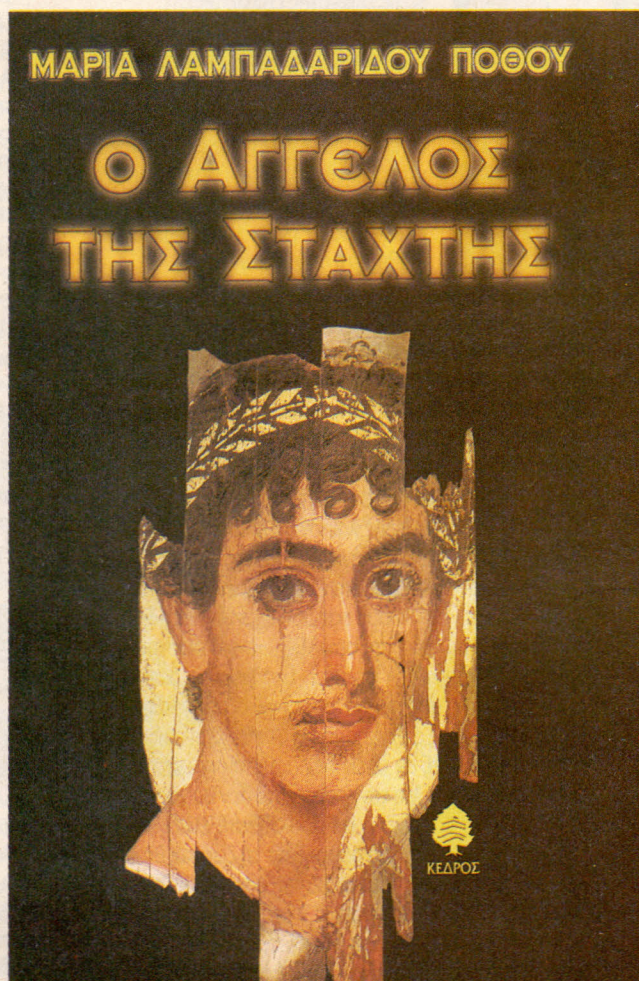
Ομολογώ πως έχω αγωνία για το πώς ο αναγνώστης θα δεχτεί αυτό το μυθιστόρημα που περιγράφει την περιπέτεια της ψυχής στο ταξίδι της στον Άδη. Έχει τρυφερότητα, έχει συμπόνια, έχει ακόμη ερωτική σαγήνη. Είναι ένα μυθιστόρημα αγάπης που συνεχίζει για χίλια χρόνια την ιστορία του. Ένα μυθιστόρημα που στηρίζεται σε υπερφυσικά φαινόμενα και ταυτόχρονα δεν παύει να είναι καθημερινό, με ένα καθαρό ρεαλιστικό στοιχείο που ισορροπεί το υπερφυσικό.

► Δεν θα σας ενδιέφερε ένα από τα βιβλία σας να γίνει μεγάλο μπεστ σέλερ;

Μακάρι να γίνει — και έγιναν κιόλας κάποια. Όμως δεν στοχεύω εκεί. Γράφω αυτό που με ενδιαφέρει εμένα και αν τύχει να έχει και εμπορική επιτυχία, βέβαια με ευχαριστεί. Τα μπεστ σέλερ τα υποτιμούν συνήθως, ισοπεδώνουν την ποιότητά τους. Δεν είναι έτσι. Κάποιο μυθιστόρημα έχει εμπορική επιτυχία γιατί διεγείρει περιοχές της τρέχουσας καθημερινότητας, της συναισθηματικής περισσότερο. Κάποιο άλλο όμως, με διαφορετική ποιότητα, διεγείρει περιοχές της ψυχής βαθύτερες, το μαγνητισμό της διαίσθησης, αν θέλετε, την υποψία κάποιας άλλης αλήθειας, τα υπαρξιακά ερωτήματα ακόμα.

Πάντα, όταν βγαίνει ένα βιβλίο μου αισθάνομαι ανασφαλής και σαν εκτεθειμένη. Δίνω στον άγνωστο αναγνώστη αυτά που έχω ιερά στην ψυχή μου εδώ και τρία τέσσερα χρόνια. Αυτό το θέμα του νεκρού αδερφού για παράδειγμα, το ταξίδι της ψυχής στον Άδη, με παίδευε χρόνια. Λοιπόν, τις ιερές στιγμές που έζησα με τα πρόσωπα του μυθιστορήματος, τώρα τις δίνω σε ένα άγνωστο κοινό και είναι σαν να δίνω την ψυχή μου. Άλλωστε αυτό συμβαίνει σε κάθε δημιουργία.

Γ.Χ.

στον Άδη να βρει την αγαπημένη του. Στην ουσία, αυτό που ήθελα ήταν να δώσω την περιπέτεια της ψυχής στο μακρύ μοναχικό ταξίδι της, να προσεγγίσω την περιπλάνησή της. Γιατί τον κόσμο δεν τον κατοικούν μόνο οι ζωντανοί μα και οι νεκροί. Λοιπόν, από τη μια είναι ο τόπος των ψυχών, η αόρατη πολιτεία με τα μονοπάτια της καταχνιάς. Από την άλλη, πρόσωπα παρόντα, καθημερινά, ανυποψίαστα. Κι ανάμεσα στους δύο κόσμους, περιπλανιέται Εκείνος. Είναι ο αθώς, ο μνημένος, που θα ζήσει τη μοναξιά, την ύβρι, την απόρριψη, αλλά και την περιπέτεια της

τεθνεώτος εϋδων». Πάει να πει: «Εκείνος που κοιμάται αγγίζει στον ύπνο του το χώρο των νεκρών».

Κι ύστερα, ο «Άγγελος της Στάχτης», δεν είναι μόνο μια φανταστική περιπέτεια. Έχει στοιχεία από την ομηρική Νέκυια - τη Ραψωδία των νεκρών, από τη δημοτική ποίηση, τις ελληνικές παραδόσεις τις τόσο πλούσιες στο θέμα του νεκρού, την αρχαία φιλοσοφία ακόμα. Ήθελα, σε μια εποχή που ο θάνατος έγινε η πιο ευτελής πράξη, να δώσω ένα μυθιστόρημα που θα μιλά για το αθάνατο κομμάτι της ψυχής, για την περιπλάνησή της στους

Γιάννης Χαλβιδιάς